

Dictamen en relació amb la consulta d'un ajuntament sobre la possibilitat de cedir les dades del Padró al Centre d'Atenció Primària

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit emès per l'alcalde d'un ajuntament en relació amb la possibilitat de cedir al Centre d'Atenció Primària de l'Àrea Bàsica de Salut determinades dades personals del Padró municipal d'habitants, per tal d'atendre aquells veïns del municipi que, ateses llurs característiques de salut, podrien ser creditors a l'acció professional que presta el seu servei de Treball social.

S'adjunta a l'escrit de consulta la petició del llistat efectuada per la directora de l'Àrea Bàsica de Salut.

Analitzada la petició i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent:

I

(...)

II

L'Ajuntament manifesta, en el seu escrit de consulta, que la directora de l'Àrea Bàsica de Salut (en endavant, ABS) ha sol·licitat un llistat de les persones majors de 65 anys que consten empadronades en el municipi com integrants d'unitats familiars unipersonals.

La finalitat de la dita sol·licitud, tal com consta en l'escrit de petició adjuntat a la consulta, és poder contemplar, dins dels objectius de salut del Centre d'Atenció Primària (com és el seguiment de persones grans fràgils), aquelles persones grans que, vivint soles i en funció de les seves característiques de salut, pugessin ser creditors a l'acció professional del servei de Treball social del citat Centre d'Atenció Primària (en endavant, CAP).

En aquest sentit, l'Ajuntament planteja a aquesta Autoritat si pot facilitar les dades del Padró municipal d'habitants sol·licitades per a la finalitat indicada.

A aquesta qüestió ens referim en els apartats següents d'aquest dictamen.

III

La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD), defineix com cessió o comunicació de dades "*qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat*" (article 3.i).

En el cas examinat, la comunicació de les dades personals de les persones majors de 65 anys que consten empadronades en el municipi com integrants d'unitats familiars unipersonals vers el CAP, per tal que aquest pugui contemplar aquells veïns del municipi que, vivint sols i ateses llurs característiques de salut, podrien ser creditors a l'acció professional que presta el seu servei de Treball social, comporta des del punt de vista de la protecció de dades, una cessió i, com a tal, caldrà tenir en compte el règim previst per les comunicacions de dades personals a la normativa en matèria de protecció de dades.

L'article 11 de la LOPD disposa, com a norma general, que les dades objecte de tractament *"només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat"* (apartat 1). Aquesta regla general troba però determinades excepcions, previstes en el mateix article 11 de la LOPD, entre les quals cal destacar la possibilitat que la comunicació estigui autoritzada en una llei o norma amb rang de llei (apartat 2.a).

De la informació que es disposa sembla desprendre's que l'Ajuntament –responsable del fitxer corresponent al Padró municipal d'habitants- no compta amb el consentiment dels ciutadans afectats per poder dur a terme aquesta cessió al CAP. Així doncs, caldrà examinar si existeix alguna llei o norma amb rang de llei que l'habiliti.

Atès que, en aquest cas, les dades personals sol·licitades (s'entén, nom i cognoms, edat, domicili, així com el fet d'ésser l'única persona empadronada en un determinat domicili) formen part del Padró municipal d'habitants (o es desprèn de la informació que hi consta), caldrà tenir en compte les previsions que el regulen, en concret, les del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (en endavant, TRLMRLC), aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, així com les de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (en endavant, LRBRL).

IV

L'article 40.1 del TRLMRLC (en concordança amb l'article 16 de la LRBRL) defineix el Padró municipal com el *"registre administratiu on consten els veïns del municipi"*. Les dades que consten en el Padró constitueixen *"una prova pel que fa a la residència al municipi i al domicili habitual"*.

L'apartat 2 d'aquest mateix article estableix que les dades que consten en el Padró municipal *"són dades confidencials"* i el seu accés s'ha de regir per les normes que regulen l'accés administratiu dels ciutadans als arxius i als registres, així com per la normativa de protecció de dades.

En aquest sentit, s'estableix, apartat 3, que *"sense que calgui el consentiment de la persona interessada, les dades del Padró poden ésser comunicades a altres administracions públiques que ho sol·licitin, quan siguin necessàries per exercir les competències respectives, i exclusivament per als assumptes en què sigui rellevant conèixer la residència o el domicili"*.

D'acord amb aquest precepte, l'Ajuntament podria facilitar les dades del seu Padró municipal al CAP si la comunicació té lloc perquè aquest exerceixi les competències que té atribuïdes en matèries en què resulti necessari disposar del domicili dels titulars de les dades.

En aquest punt, cal fer referència a la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, la qual té per objecte l'ordenació del sistema sanitari de Catalunya, així com la regulació general de totes les accions que permetin fer efectiu el dret a la protecció de la salut previst en l'article 43 i concordants de la Constitució Espanyola.

L'article 41 d'aquesta llei es refereix a les Àrees Bàsiques de Salut (ABS) i als Centres d'Atenció Primària (CAP) en els termes següents:

"1. L'Àrea Bàsica de Salut és la unitat territorial elemental on es presta l'atenció primària de salut d'accés directe de la població, i que constitueix l'eix vertebrador

del sistema sanitari en l'àmbit de la qual desenvolupa les seves activitats l'Equip d'Atenció Primària.

2. L'Equip d'Atenció Primària és el conjunt de professionals sanitaris i no sanitaris, amb actuació en l'Àrea Bàsica de Salut, que desenvolupa de manera integrada, mitjançant el treball en equip, **actuacions relatives a la salut pública i la promoció, la prevenció, la curació i la rehabilitació de la salut individual i col·lectiva de la població de l'Àrea Bàsica.**

Aquestes activitats es realitzen principalment en el marc d'una estructura física i funcional denominada Centre d'Atenció Primària. Integren l'Equip d'Atenció Primària:

a) Personal sanitari.

a.1.) Personal mèdic: Metges generals d'atenció primària. Pediatres-puericultors d'atenció primària. Odontòlegs-estomatòlegs d'atenció primària.

a.2.) Personal auxiliar sanitari: Ajudants tècnics sanitaris/diplomats en infermeria d'atenció primària. Auxiliars de clínica d'atenció primària.

a.3.) **Assistents socials d'atenció primària.**

a.4.) Aquells professionals sanitaris o vinculats a la sanitat que es determinin en funció de les necessitats assistencials de l'àrea.

b) Personal no sanitari.

c) Els funcionaris sanitaris locals dels cossos de metges i de practicants titulars, que s'han d'incorporar a l'Equip d'Atenció Primària en els termes que preveu la normativa vigent.

3. Per a desenvolupar una millor atenció integral s'ha de promoure que els Equips d'Atenció Primària es coordinin amb els recursos socials de les Administracions locals existents.”

D'acord amb aquest precepte, els diferents CAP de Catalunya estan dotats d'un Equip d'Atenció Primària (EAP) -constituït per un conjunt de professionals (entre d'altres, pels assistents socials d'atenció primària)-, que els permet oferir als ciutadans una atenció sanitària integral.

En relació amb aquesta atenció, cal fer esment, en aquest punt, a la Llei 21/2010, del 7 de juliol, d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a càrrec del Servei Català de la Salut.

Segons aquesta llei els titulars del dret a l'assistència sanitària de cobertura pública “*tenen dret a les prestacions fixades en cada moment pels serveis sanitaris del Sistema Nacional de Salut, sens perjudici d'altres prestacions que reglamentàriament estableixi el Govern*” (article 4).

En aquest sentit, cal tenir present les previsions del Reial decret 1030/2006, de 15 de setembre, pel qual s'estableix la cartera de serveis comuns del sistema nacional de salut i el procediment per a la seva actualització.

El seu annex II estableix la dita cartera de serveis comuns d'atenció primària en els termes següents:

“La atención primaria es el nivel básico e inicial de atención, que garantiza la globalidad y continuidad de la atención a lo largo de toda la vida del paciente, actuando como gestor y coordinador de casos y regulador de flujos. Comprenderá actividades de promoción de la salud, educación sanitaria, prevención de la enfermedad, asistencia sanitaria, mantenimiento y recuperación de la salud, así como la rehabilitación física y el Trabajo social.

Todas estas actividades, dirigidas a las personas, a las familias y a la comunidad, bajo un enfoque biopsicosocial, **se prestan por equipos interdisciplinares,**

garantizando la calidad y accesibilidad a las mismas, así como la continuidad entre los diferentes ámbitos de atención en la prestación de servicios sanitarios y la coordinación entre todos los sectores implicados.

(...)

La atención primaria, que incluye el abordaje de los problemas de salud y los factores y conductas de riesgo, **comprende**:

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)
5. (...)
6. **Atenciones y servicios específicos relativos a la mujer, la infancia, la adolescencia, los adultos, la tercera edad, los grupos de riesgo y los enfermos crónicos.**

Comprende, además de lo ya indicado con carácter general, las actividades asistenciales, diagnósticas, terapéuticas y de rehabilitación, así como aquéllas de promoción de la salud, educación sanitaria y prevención de la enfermedad, que se realizan en el nivel de atención primaria, en aplicación de los protocolos y programas de atención específicos de los distintos grupos de edad, sexo y grupos de riesgo. (...)

6.1. (...)

6.2. (...)

6.3. (...)

6.4. (...)

6.5. Atención a las personas mayores.

6.5.1. *Actividades de promoción y prevención en relación a:*

a) *Alimentación saludable y ejercicio físico.*

b) *Identificación de conductas de riesgo.*

c) *Prevención de caídas y otros accidentes.*

d) *Detección precoz del deterioro cognitivo y funcional.*

e) *Detección precoz del deterioro físico, con especial énfasis en el cribado de hipoacusia, déficit visual e incontinencia urinaria.*

f) *Consejo y seguimiento del paciente polimedicado y con pluripatología.*

6.5.2. **Detección y seguimiento del anciano de riesgo, según sus características de edad, salud y situación sociofamiliar.**

6.5.3. **Atención al anciano de riesgo: Valoración clínica, sociofamiliar y del grado de dependencia para las actividades de la vida diaria.** Esta valoración conlleva la elaboración de un plan integrado de cuidados sanitarios y la coordinación con atención especializada y los servicios sociales, con la finalidad de prevenir y atender la discapacidad y la comorbilidad asociada.

6.5.4. *Atención domiciliaria a personas mayores inmovilizadas, incluyendo información, consejo sanitario, asesoramiento y apoyo a las personas vinculadas al paciente, especialmente al cuidador/a principal.*

7. (...)

8. (...)

9. (...).”

Així doncs, d'acord amb aquests preceptes, els diferents CAP de Catalunya ofereixen als ciutadans, a través de l'EAP (el conjunt de professionals de medicina de família, pediatria, infermeria, odontologia, treball social i d'atenció al ciutadà), una atenció integral, que inclou l'atenció i la promoció de la salut i l'educació en els hàbits saludables, la prevenció de malalties i, als efectes que interessin en el present cas, l'orientació en l'assistència social. Així, el CAP, a través del seu servei d'atenció social o treball social, pot atendre les necessitats socials relacionades amb la salut, com ara l'atenció a col·lectius més desfavorits o en situació de risc (com la gent gran), per tal de garantir els serveis sanitaris.

Arribats a aquest punt, convé assenyalar que l'article 40.3 del TRLMRLC, així com l'article 16.3 de la LRBRL, requereix que la comunicació de les dades del Padró a altres administracions, sense consentiment dels afectats, es faci no només per a l'exercici de les respectives competències, sinó també en aquells assumptes en què la dada corresponent al domicili sigui rellevant.

En aquest cas, atesa la finalitat al·legada en l'escrit de sol·licitud de dades del Padró adreçat a l'Ajuntament, això és poder contemplar, dins dels objectius de salut del CAP, aquelles persones majors de 65 anys que, vivint soles i en funció de les seves característiques de salut, podrien requerir l'acció professional del seu servei de Treball social, es considera que la dada domicili habitual, així com la resta de dades personals que es pretenen comunicar a través del llistat (nom, cognoms i data de naixement (edat)), són les necessàries per tal de poder comprovar certament l'empadronament dels afectats com a unitats familiars unipersonals i per poder posar-se en contacte amb ells per tal d'oferir-los informació sobre l'atenció social que es presta en el CAP i que, ateses les seves característiques de salut, podrien requerir.

La comunicació d'aquestes dades personals en els termes exposats serà conforme amb l'article 11.2.a) de la LOPD, en la mesura en què trobaria habilitació suficient en l'article 40.3 del TRLMRLC (en concordança amb l'article 16.3 de la LRBRL), i no caldria, conseqüentment, comptar amb el consentiment dels afectats.

Convé puntualitzar, atès que en l'escrit de consulta es manifesta que un dels objectius de salut del CAP és el seguiment de persones grans fràgils, que les previsions de la LRBRL examinades només habilitarien la comunicació de les dades sol·licitades en el present cas per a la finalitat indicada, és a dir, per contactar amb els afectats per tal d'informar-los de les prestacions que en matèria de serveis socials presta el CAP però no per dur a terme un seguiment d'aquestes persones un cop s'ha contactat amb elles, tret que prestin el seu consentiment a tal efecte.

Cal recordar, en aquest sentit, que els destinataris de les prestacions de la xarxa de serveis socials de responsabilitat pública tenen, entre d'altres, *"dret a decidir si volen rebre un servei social i escollir lliurement el tipus de mesures o de recursos que s'han d'aplicar, d'entre les opcions que els siguin presentades, i també participar en la presa de decisions sobre el procés d'intervenció acordat"* (article 9.2.g) de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials).

Dit això, recordar que, per aplicació de la normativa de protecció de dades, un cop s'accedeixi a la informació personal, no es podrà emprar per a d'altres finalitats que resultin incompatibles amb la que va justificar la seva obtenció, això és facilitar als afectats informació sobre les prestacions que s'ofereixen des del servei de treball social del CAP (article 4.2 LOPD).

D'acord amb les consideracions fetes en aquest dictamen en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

La cessió d'un llistat de les persones majors de 65 anys que consten empadronades en el municipi com integrants d'unitats familiars unipersonals al Centre d'Atenció Primària, sense consentiment dels afectats, trobaria empara en la normativa de règim local (article 40 TRLMRLC), en la mesura que la comunicació de les dades sol·licitades del Padró

resultaria necessària per al correcte exercici de la prestació d'assistència social que du a terme el Centre d'Atenció Primària, i atès que el coneixement del domicili resulta rellevant per poder identificar i contactar amb el col·lectiu de persones a qui va dirigida tal prestació.

Barcelona, 2 de setembre de 2014.